

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА XII КЛАС
ЗА ОБУЧЕНИЕТО, ОРГАНИЗИРАНО В ЧУЖБИНА
КОМПОНЕНТ *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК*

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по български език в дванадесети клас разширява и допълва знанията, уменията и отношенията, свързани със системата на съвременния български книжовен език и с изграждането на комуникативните компетентности на учениците.

Учебната програма включва два модула: 1.български като втори език и 2. български като първи език.

В първия модул учениците овладяват прагматичния аспект на езиковите категории, като основната цел е създаване на трайни навици и умения в 4-те речеви дейности: слушане, говорене, четене и писане за ниво C1 по ОЕЕР.

Лингвистичният терминологичен апарат се овладява във втория модул.

С оглед развиването на социокултурните компетентности програмата предлага възможности за усъвършенстване на уменията на учениците да търсят, анализират и синтезират информация от различни информационни източници, както и на уменията да повишават резултатността на речевото си поведение в комуникативната практика.

По отношение на развиването на езиковите компетентности в програмата са включени теми, насочени към прилагане в речевата практика на лексикалната норма на съвременния български книжовен език, към обогатяване на активния речник, както и към работа с различни по стил и по жанр текстове с обща тема.

Във връзка с развиването на комуникативните компетентности в устното и в писменото общуване в учебната програма е предвидено развиване на уменията за: разбиране на сложни специализирани текстове; участие в сложни дискусии с няколко подтеми; създаване на мотивационно писмо и на реферат.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>Съобразява езиковия си изказ с различни типове ситуации в социокултурните сфери.</p> <p>Оценява идеи, тези и аргументи съобразно своя опит и спрямо познанията, които има за гражданското общество.</p> <p>Търси, анализира и синтезира информация от различни информационни източници, обработва я и я използва за решаване на комуникативни задачи.</p> <p>Подбира самостоятелно начините за успешно публично представяне на различни видове информация.</p>

<p>ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>Владее книжовните езикови норми. Разпознава и редактира стилно-езикови грешки. Използва уместно езиковите средства за създаване на текст съобразно социокултурната сфера при изпълнение на комуникативни задачи.</p>
<p>КОМУНИКАТИВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>Слушане Може да разбира дълги изказвания дори и когато не са ясно структурирани, а логическите връзки само се подразбират. Разбира напълно български телевизионни предавания и филми.</p> <p>Четене Може да разбира дълги и сложни специализирани и литературни текстове, както и да долавя стилистични нюанси. Сравнява и анализира гледни точки при четене на текстове от различни функционални стилове.</p> <p>Говорене Може ясно и подробно да говори по сложни въпроси, като включва свързани с тях подтеми, да развива определени аспекти и да завършва изказването по подобаващ начин. Спазва правоговорната норма.</p> <p>Писане Може да пише есета и реферати по широк кръг теми. Спазва книжовните езикови норми. Създава в писмена форма: -мотивационно писмо -реферат.</p>

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
<p>БЕ като втори – ниво С1</p> <p>1. Словообразуване</p>	<p>Образува и употребява правилно производни съществителни от прилагателни и глаголи с различни наставки.</p> <p>Образува и употребява правилно производни прилагателни, образувани от наречия, съществителни и други прилагателни имена. Разграничава значението на наставките <i>-ичен</i> и <i>-ически</i>.</p> <p>Образува и употребява правилно сложни съществителни и прилагателни имена.</p> <p>Осмисля приликите/разликите между формата и употребата на производни думи в българския език и езика на съответната страна.</p>	
<p>2. Устойчиви съчетания</p>	<p>Познава различни групи устойчиви съчетания: именни, глаголно-именни, устойчиви сравнения.</p> <p>Употребява уместно устойчиви съчетания в писмената и устната реч.</p> <p>Осмисля приликите/разликите между устойчивите съчетания в българския език и езика на страната, където живее.</p>	
<p>3. Фразеологизми. Идиоми. Крилати фрази</p>	<p>Познава фразеологични изрази и ги употребява уместно.</p> <p>Усвоява идиоми и крилати фрази и ги употребява уместно.</p> <p>Осмисля приликите/разликите при изразяване на определено значение чрез фразеологизъм в българския език и езика на съответната страна.</p>	
<p>4. Сложно съставно изречение и сложно смесено изречение</p>	<p>Различава особеностите в структурата на сложното съставно и сложното смесено изречение.</p> <p>Познава и прилага правилата за словоред на различните видове сложни съставни изречения, като избягва двусмислието.</p> <p>Употребява уместно различни видове сложни смесени изречения в писмената и устната реч.</p> <p>Прилага правилата за пунктуация в сложното смесено изречение.</p>	
<p>БЕ</p> <p>5. Речевото поведение в комуникативната практика</p>	<p>Познава начините за постигане на успешност на речевото поведение в комуникативната практика.</p> <p>Прилага при общуване принципа на сътрудничество, осигуряващ резултатно речево поведение.</p> <p>Владее средствата за вежливо речево поведение.</p>	

6. Прилагане на лексикалната норма в речевата практика (езиков практикум)	Разпознава лексикални грешки и ги редактира.	
7. Анализ и редактиране на стилистични грешки (езиков практикум)	Разпознава стилистични грешки и ги редактира. Разграничава понятията <i>стилистична грешка</i> и <i>стилистичен ефект</i> .	стилистична грешка стилистичен ефект
8. Работа с различни по стил и по жанр текстове с обща тема/с един и същ предмет на общуване	Определя темата и микротемите на текст, както и ключовите думи. Извлича и анализира смисли от текст. Анализира структурни и композиционни части на текст. Открива, анализира и редактира грешки в текст. Оценява идеи, тези и аргументи в текста в съответствие със своя опит и спрямо познанията, които има за гражданското общество.	

Годишният брой часове за изучаване на учебния предмет БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА в XII клас е от 72 до 90 часа. Разпределението на часовете между компонентите *Български език* и *Литература*, както и между модулите в компонента *Български език* е по преценка на преподавателите.